

confirmatur secundo : nam illa largitio , vel acceptio rei spiritualis non est gratuita , sed sub onere promittendi , quod licet exterius tantum fiat , onerosum est , ut dicebam ; et si unus ab alio peteret , ut pro se exterius se obligaret , licet fide , posset sine iniustitia pro tali exteriori facto et obligatione pecunia postulari : sed datio et acceptio rei spiritualis non gratuita , est vera simonia ; ergo . Tandem confirmatur , quia qui per fictas laudes , vel alia falsa signa honoris , tanquam per pretium obtinet beneficium , veram simoniam committit , ut supra dictum est ; ergo idem est in presenti , nam videtur eadem proportio . Addit nihilominus Navarrus hanc simoniam non sufficere ad pœnas ipso jure latas incurendas , ex alio principio , quod illæ non incuruntur , nisi per realem simoniam ex utraque parte completam : hæc autem non completur ex utraque parte , cum pecunia non tradatur .

4. *Resolutio.* — *Non est hæc in rigore simonia cum se habet ex parte dantis spirituali.* — *Cum fictio est ex utraque parte , non datur vera simonia.* — In hac re duo videntur mihi certa , et tertium esse aliquo modo dubitabile . Primo ergo , quando fictio intervenit ex parte ejus qui daturus est rem spiritualem , sine dubio nulla committitur vera simonia externa , sed tantum fictio , et mendacium illius . Probatur , quia ille , qui sic promittit fide rem spiritualem , nullo modo intendit dare rem spiritualem pro temporali , neque ad id se obligare , et consequenter , neque habet animum faciendi verum pactum ; ergo neque in mente committit veram simoniam , neque exterius veram conventionem simoniacam . Et hoc evidenter convincunt argumenta facta pro opinione Cajetani . Ille ergo tantum peccat mendacio pernicioso , scandaloso , et sacrilego , quia injuriam facit rebus sacris , ita illis abutendo . Poterit etiam iniustitiam et rapinam committere , si intendat illo medio pecuniam ab altero rapere , et promissionem ex parte sua non implere . Ex parte vero alterius , qui tunc promittit temporale vero animo implendi , invenitur quidem vera simonia interior ac pure mentalis , fundata in falsa existimatione de simili intentione alterius ; tamen actio exterior , ut ab illo fit , etiam non est vera simonia conventionalis , sed tantum putata , quia vera conventio non potest esse ex una parte tantum , ut etiam probant rationes factæ circa primam opinionem . Hinc secundo etiam est certum , quando fictio intercedit ex utraque parte , nullam veram simoniam committi ,

quia si defectus intentionis in uno contrahentium sufficit ad impediendam simoniam , multo magis in utroque . Item quia tunc in nullo illorum contrahentium est vera simonia mentalis , nisi fortasse ex conscientia erronea , et per modum scandali , quatenus uterque existimat decipere alium , et inducere illum ad veram simoniam committendam ; tamen directe neuter intendit facere veram simoniam ; ergo neque actus exterior potest esse vera simonia conventionalis , aut realis .

5. *Si fictio sit tantum ex parte promittentis pecuniam , non erit etiam vera simonia.* — Dico tertio : licet opinio Navarri non careat omni specie probabilitatis , nihilominus vera sententia est , quamvis fictio intercedat tantum ex parte promittentis pecuniam , illam non fore simoniam conventionalem , nec per illam fuisse incurendas pœnas ipso jure latas , etiamsi contra simoniam conventionalem , vel ex altera tantum parte completam latæ essent , ut de facto est multorum opinio . Probatur ratione facta , quia ibi non intervenit vera conventio , neque emptio aut venditio . Nec satisfacit quod Navarrus respondet , distinguendo inter emptionem , et venditionem , et largitionem spiritualis pro temporali ; hæc enim duo in presenti materia videntur converti , vel potius se habere tanquam definitio et definitum , ut constat ex dictis supra in definitione simoniae ; si ergo ibi non intervenit emptio ex defectu intentionis , nec vera commutatio , aut pactio dandi spirituale pro temporali intervenire potest . Et explicatur , nam , licet ille deceptor intendat , mediante illa promissione falsa , obtinere beneficium , non tamen intendit dare ipsammet promissionem , ut pretium beneficii , sed solum fide offerre id , quod alter putat esse futurum pretium . Unde etiam alter non intendit dare beneficium pro promissione , sed pro re promissa , et promissio tunc se habet tanquam conditio conferens certitudinem de pretio ; ergo licet illa promissio aliquid temporale sit , non satis est ad simoniam veram , nam preces sunt aliquid temporale , et non sufficiunt ad simoniam , quia non offeruntur ut pretium ; ita ergo illa promissio non offertur in pretium . Et confirmatur ad hominem contra Navarrum ; nam quando promissio est vera , non potest illa promissio dici pars pretii , alioquin , eo ipso quod daretur beneficium in virtute promissionis , esset simonia realis ex utraque parte completa , quia jam esset soluta pars pretii , quod sufficit ad complementum simoniae realis , ut ipse Navarrus alias fatetur ,

eum tamen neget promissionem etiam veram sufficere ; non est ergo pars pretii secundum illum ; ergo multo minus promissio ficta potest dici pretium , aut pars pretii ; ergo non datur beneficium pro illa tanquam pro pretio ; ergo non committitur vera simonia , etiamsi quis utatur illo medio tanquam via (ut sic dicam) , seu prava industria ad obtinendum beneficium , quia hoc non pertinet ad commutationem unius pro alio . Est ergo illud grave peccatum injustæ deceptionis , scandali , vel cooperationis ad simoniam mentalem alterius , et in foro exteriori puniri poterit per judicem , et propter dictas malitias , et propter præsumptam simoniam ; directe autem et proprie non est vera simonia .

6. *Rationes pro Navarri resolvuntur.* — Fundamentum ergo Navarri ex dictis solutum est . Exemplum autem adductum in prima confirmatione , non est simile , quia in illo intervenit vera intentio solvendi saltem aliquid pretii , quod , licet sit quid minimum et vile respectu pretii commissi , sufficit ad veram simoniam . Ad secundam vero confirmationem respondetur , collationem beneficii ex parte recipientis accipi revera ut gratiam , quia non habet animum aliquid solvendi pro beneficio ; ex parte vero dantis , non est gratuita ex vi intentionis ejus ; procedit tamen ex falsa existimatione , et ideo in re ipsa non constituit veram conventionalem actionem , nec largitionem ex illa procedentem , sed tantum existimatam . Ultima vero confirmatio ex dictis expedita est .

CAPUT XLIII.

DE SIMONIA CONFIDENTIALI.

1. Hæc est secunda difficultas circa superiorem divisionem : nam hæc simonia , quæ confidentialis dicitur , vera simonia est , ut omnes Doctores supponunt , et constat ex Constitutionibus Pii IV , Pii V et Sixti V , contra illam ; et tamen sub illa divisione non comprehenditur , ut videtur etiam clarum , quia numeratur ut specialis , et proprios habet ac peculiare effectus , ut infra videbimus . Hæc vero difficultas facile expeditur , declarando terminos , et qualis sit hæc simonia , et quibus modis committatur ; ad hunc enim finem difficultatem hanc proponimus : est enim necessarium hæc præmittere , ut ad pœnas , vel obligationes , quæ simoniam consequuntur , explicandas , via sit expedita .

2. *Ubi hæc simonia reperitur.* — *Confidentia regressus.* — *Confidentia ingressus.* — Simonia ergo confidentialis specialiter invenitur in renunciationibus , aut collationibus beneficiorum , estque jure humano introducta , ut patebit . Committitur ergo hæc simonia vel a privatis renunciantibus , vel a providentibus aliquo modo beneficia , et ab illis qui tali modo recipiunt . A privato habente beneficium committitur , quando renunciat beneficium in favorem alterius , cum certa confidentia quod ille postea renunciabit illud convenienti tempore , vel eidem renuncianti , vel in favorem alterius tertii , ut nepotis , aut filii primi renunciantis . Quando renuncians intendit ut ad se redeat beneficium , solet vocari confidentia regressus , quia , facta resignatione beneficii , retinetur quasi jus quoddam regrediendi ad illud . Ingressus autem vocatur , quando habens beneficium sibi jam collatum , et nondum possessum , illud alteri renunciat , reservando per similem confidentiam simile jus ingrediendi postea in possessionem ejus , facta sibi ab alio renunciatione in certa condita occasione , vel conditione .

3. A provisoriis autem beneficiorum , vel ab his qui ad provisionem aliquo modo concurrunt , ut præsentando , nominando , eligendo , conferendo , commendando , etc. , committitur hæc simonia , quando aliquam ex his actionibus faciunt cum eadem confidentia , quod ille quem eligant , præsentant , confirmant , instituunt , vel cui conferunt aut commendant , postea illud renunciabit , aut dimittet aliquo modo in alterius favorem , vel fructus ejus , aut partem eorum illi persolvat . Et quia sæpe fieri solebat hæc simoniaca confidentia , ut prælatorum consanguinei (qui fortasse propter defectum ætatis , vel aliud simile , erant incapaces beneficii eo tempore quo vacabat , vel conferendum erat) , obtinere tandem illud possent per accessum (ut vocant) ad beneficium , ideo specialiter in dictis Bullis damnantur isti accessus , id est , collationes beneficiorum sub hac confidentia factæ , ut postquam alii pervenerint ad congruam ætatem , ad talia beneficia quasi jure suo accedant , et alii illa dimittant : hoc enim prohibitum est fieri , nisi Pontificis Summi auctoritate ; et , si aliter fiat , simonia est ex vi juris communis prohibentis omnia pacta , conditiones , et modos hujusmodi in beneficiis conferendis , et specialiter est simonia confidentialis per dicta jura Piorum . Hæc namque confidentiæ censentur Ecclesiæ valde nocivæ , propter imaginem hæc.

reditariae successionis quam prae se ferunt, ut dicitur in Concil. Trident., sess. 23, cap. 7, de Reform., et ideo merito prohibentur fieri; et si per simoniam fiant, specialiter puniuntur.

4. *Materia hujus simoniae.* — *An pensiones sint materia hujus simoniae.* — *Resolvitur negative.* — *Hæc simonia spectat ad jus positivum.* — Ex his intelligitur primo, materiam hujus simoniae esse tantum beneficia ecclesiastica, quæ in Bullis vocantur, *ecclesie, monasteria, et alia hujusmodi ecclesiastica beneficia.* Ut significetur, omnia beneficia, cujuscumque ordinis sint, simplicia, aut curata, majora, aut minora, regularia aut sæcularia, sub hac materia comprehendi. Dubitari vero potest de pensionibus, an possint esse materia hujus simoniae. Videtur enim posse in eo casu, in quo habens pensionem cum facultate illam transferendi in alium, id facit, confidendo quod fructus ejus, vel partem eorum sibi semper donabit. Hæc enim simonia est, quia, ut supra dixi, etiam pensio est materia simoniae, et ibi cum pacto illicito datur sub confidentia; est ergo confidentialis. Dico tamen non dici simoniam confidentialem, omnem illam quæ per confidentiam illicitam fit, sed illam quæ specialiter ponitur in illis Bullis, et sic assero pensionem non esse materiam simoniae confidentialis; tum quia in dictis Bullis non nominantur sub hac materia in particulari pensiones, nec sub generalibus verbis beneficiorum comprehenduntur, præsertim in materia odiosa; tum etiam quia pensiones natura sua non renunciantur in favorem alterius, nec per collationem, aut canonicam institutionem conferuntur, de quibus actionibus tantum ibi sermo est; quod autem interdum ex privilegio possit pensio transferri in alium, singulare est, et extraordinarium, et ad finem illarum legum parum referebat, et ideo hæc materia non est ibi comprehensa, neque illius habita est ratio. Unde a fortiori constat, alias res vel actiones spirituales non esse comprehensas sub hac materia, etiamsi possint sub aliqua illicita, vel simoniaca confidentia trahi, quia non continentur in illis juribus. Denique hinc etiam obiter colligitur, quod supra dicebam, hanc simoniam, ut talis est, de jure positivo esse, quia solum denominatur talis, quatenus per tales leges sub talibus poenis prohibita est; ut vero simonia est, regulariter est contra commune jus canonicum, quatenus prohibet omnia pacta in beneficialibus, etiam inter spiritualia; si autem confidentia extendatur ad

commutationem spiritualis pro re mere temporalis, erit contra divinum jus, ut constat.

5. *Quale pretium possit hic intervenire.* — Secundo, intelligitur ex dictis, quale sit quasi pretium, quod in hac simonia intervenire potest et debet, ut talis sit. Duplex enim tantum esse potest: unum est idem beneficium quod renunciatur, vel confertur, ut eidem renuncianti, vel conferenti, vel alteri reddendum, et quasi restituendum; aliud est fructus ejusdem beneficii, vel pensio, seu pars eorum, eisdem conferenda; quando enim de his confidentia intervenit, est propria simonia confidentialis; si vero de aliis rebus etiam mere temporalibus, vel spiritualibus reddendis, vel renunciandis, confidentia illicita intervenit, non erit simonia confidentialis, etiamsi alias simonia sit: ratio non est alia, nisi quia poenæ illorum jurium non imponuntur, nisi in hoc genere confidentiæ, et quasi pretii, unde licet aliquis renunciaret in alium beneficium suum, confidens illum daturum alteri tertio beneficium aliud quod ipse possidet, erit quedam simoniaca permutatio reciproca, vel triangularis, non tamen erit confidentialis. Et differentia ratio videtur consistere in hoc, quod simonia confidentialis specialiter prohibetur, propter renunciaciones beneficiorum, ut veræ, integræ, ac perpetuæ sint, ad evitandas infinitas fraudes, et imaginem successionis hæreditariæ, quæ per illas introducebantur, quasi transmittendo beneficium per unum ad alios, vel cognatos, vel inhabiles, vel defraudando cameram apostolicam, vel retinendo fructus beneficii in statu inhabili ad ipsum beneficium, et similia, quæ in dictis Bullis late explicantur. Hæc autem incommoda non sequuntur, quando renunciatio beneficii vere, integre, ac perpetuo fit sine confidentia, quæ circa ipsummet beneficium, vel fructus ejus versetur; et ideo confidentia aliarum rerum, vel donorum, ad hanc particularem simoniam non spectat. Unde obiter noto, recte quidem dixisse Navarrum, d. c. 23, num. 109, in fin., per Bullas Piorum non esse prohibitas, nisi confidentias illicitas et simoniacas; sed potuisset etiam addere non omnes simoniacas confidentias, sed illas quæ circa talem materiam, et sub tali quasi pretio fierent, ut ex puncto sequenti patebit, etiam ex sententia ejusdem Navarri.

6. *Dubium circa pensiones.* — Sed circa pensionem seu fructus occurrit speciale dubium, quia solet constitui differentia inter ipsum beneficium et pensionem, quod in beneficio suf-

ficit ad confidentialem simoniam, quod jus recuperandi illud tibi vel alteri reserves. De pensione vero secus censetur; nam, si alteri reserves, illo modo erit simonia confidentialis; si vero tibi renuncianti, vel conferenti beneficium, solvenda sit pensio, erit quidem simonia, sed non confidentialis. Differentia hæc fundatur in verbis Pii V, nam de beneficio dicit: *Eidem dimittenti, vel alteri*; de pensione vero ait: *Alii, vel aliis concedantur.* Ex qua mutatione verborum colligi videtur, quod si pensio solvenda sit eidem dimittenti, non sit simonia confidentialis, sed solum quando alii vel aliis designatur, quia verba legis rigorosæ non sunt extendenda, et quia non sine causa facta est illa mutatio locutionis. Atque ita sensit Navar., cons. 23, num. 4, et cons. 76, de Simonia, num. 6, quem sequitur Ugolin., Tab. 1, c. 22, § 1, n. 8.

7. *Resolutio.* — Nihilominus contrarium censeo verum. Primo, quia, ut idem Navarrus docet, in Man., d. cap. 23, n. 109, Pius V, de eadem omnino confidentia disponit, de qua Pius IV, ut tam ex procemio, quam ex contextu colligitur; non ergo coarctat illam; at Pius IV loquitur clare de pensionibus eidem reservatis, ibi: *Ac sibi pensiones annuas, ac fructus, etc.* Secundo, quia Pius V post illa verba sic habet: *Sive ut de eo provisus fructus illius vel partem ad utilitatem, vel libitum conferentis, vel cedentis, aut alterius relinquat, aut remittat, seu pensionem illi, vel illis, quem vel quos idem collator, aut cedens, vel alius, etc., jusserit.* Tertio, quia priora verba, *alii, vel aliis*, non debent intelligi respectu conferentis, vel renunciantis, sed respectu accipientis beneficium cum confidentiali onere solvendi pensionem alii, vel aliis; renunciants autem etiam est alius ab accipiente beneficium; ergo etiam comprehenditur sub illo relativo; imo singulare videtur pro illo positum, et plurale pro aliis. Et ita in re non est mutatio in sermone, sed ne repeterentur illa verba longiora, *eidem dimittenti vel alteri*, brevius dictum est, *alii, vel aliis*. Assumptum constat ex contextu; sic enim habet: *Statuimus ut si quis, quacumque auctoritate, etc., ex resignatione, vel cessione cujuscumque personæ, etc., receperit, ut illa, etc., vel eorum fructus, aut pars alii, vel aliis.* Loquitur ergo de accipiente, et aliis ab ipso; renunciantem autem esse alium, nemo negabit.

8. Quarto, quia nulla probabilis ratio reddi potest alterius dispositionis, aut varietatis, maxime cum frequentius sit facere reserva-

tionem fructuum confidentialem pro ipsismet resignantibus, quam pro aliis, et ideo magis perniciosum sit illud tolerare. Sed ait Navarrus, quod *Dare, vel promittere eidem renuncianti fructus aut pensionem, arguit simoniam, sed non confidentiam, sicut dare vel promittere fructus alii, vel aliis.* Quia hoc arguit, quod resignans confidit resignatario, et convenit cum eo, ut daret illis. Hoc autem non video, quare dictum sit. Cur enim dare vel promittere alteri, arguit quod resignans convenit cum resignatario, ut daret illi, et si det ipsi resignanti, non arguit quod ipsemet convenit cum resignatario, ut daret sibi? Profecto non video; nec etiam video cur in hoc posteriori casu magis indicet simoniam quam confidentiam; imo non video quomodo possit arguere simoniam, nisi arguat confidentiam. Nisi forte sensus prioris partis sit, quod non arguit simoniam illa lege prohibitam, et hoc est petere principium, stando in ratione, nam ex verbis legis ostensum est id non colligi. Et ita idem Navarrus, cons. 78, fatetur, ex simili solutione pensionis facta eidem cedenti, præsumi talem confidentiam; et ibidem, cons. 75, docet contineri sub prohibitione Pii V. Et licet in scholio dicatur, varietatem hanc in resolutione Navarri ortam fuisse ex varia lectione verborum Pii V, nihilominus hæc posterior resolutio mihi verior videtur, etiam instantibus verbis, prout nunc leguntur. Et hoc intelligo in rigore illius juris: si autem consuetudine aliud receptum est (ut ferunt, mihi enim non constat), potuit contra humanam legem prævalere, vel ita illam interpretari.

9. Tertio intelligitur ex dictis, in quibus actionibus hæc confidentia committi possit, nimirum in renunciacionibus et provisionibus beneficiorum factis, et in acceptionibus beneficiorum, quæ per illas dantur cum aliquo pacto tacito, vel expresso, quod illam confidentiam includat. Primum patet ex eisdem juribus, nam de his tantum actionibus loquuntur, et sub provisionibus numerant præsentationes, collationes, et similes actiones, et addunt verba universalis, quæ omnes alias comprehendunt. Quod vero pactum requiratur, ex generali ratione simoniae supponitur, quia ibi (ut Navarr. notavit, et ex verbis Pii IV constat) non fit nova prohibitio, sed antiqua qualificatur, ut sic dixerim; antea vero in tantum erat in hoc aliqua prohibitio, in quantum omnis pactio, modus, et conditio in hac materia prohibita erat: et ita etiam expressit Pius V in verbis statim referendis.

40. *Dubium suboritur.* — Dubitari vero potest an similis confidentia commissa in permutationibus beneficiorum constituat simoniam confidentialem. Videtur enim committi, quia Pontifices loquuntur verbis valde generalibus: *De beneficiis in suum favorem resignatis, cessis, vel alias dimissis.* Sed in permutatione includitur duplex renunciatio in favorem permutantium, et possunt eodem modo pacisci de dissolvenda iterum permutatione, et regrediendi ad priora beneficia, si hæc vel illa occasio occurrat, vel de resignandis iterum beneficiis in favorem nepotum, vel aliorum, vel de reservandis fructibus, aut partem eorum, sibi vel aliis; ergo et verba illorum decretorum proprie cadunt in talem confidentiam, et in eam reperitur eadem ratio prohibitionis et punitionis.

41. *Solvitur dubium.* — Nihilominus probabilius iudico non comprehendi. Quia lex est pœnalis, et non est extendenda; in illa autem tota nulla fit mentio de permutationibus, sed Pius IV semper loquitur de accipientibus beneficia sub huiusmodi confidentia a collatoribus vel renunciantibus; et Pius V expresse loquitur de accipientibus ex resignatione, vel cessione, etc., aut: *Si Ordinarius, vel alius collator contulerit, vel conferat beneficium quovis modo vacans, ea conditione tacita, vel expressa, etc.* Nomine autem resignationis aut cessionis non intelligitur permutatio, juxta communem modum loquendi jurium et juristarum, quia licet in permutatione resignentur beneficia, non tamen simpliciter, sed per aliud genus contractus. Et præterea illæ resignationes simplices in favorem tertii, multo magis odiosæ sunt, ut ex supra dictis patet; incommoda etiam quæ ex his confidentiis sequuntur, et moverunt prædictos Pontifices, non ita habent locum in permutationibus, sicut in aliis resignationibus, et cessionibus beneficiorum, et ideo non est illa prohibitio extendenda. Quod etiam sentit Navar., cons. 77, de Simon. Hoc autem intelligo quoad permutantes inter se, si per aliquam conventionem similis confidentiæ delinquant, quia non credo incurere in illos canones: et hoc modo dico, non committere confidentialem simoniam, sed communem. Secus vero censeo de Episcopo, seu collatore talium beneficiorum: nam si ille cum aliquo ex permutantibus, vel cum utroque conveniret sub confidentia, de fructibus, vel parte eorum sibi vel alteri reddenda, propter admissam permutationem vel collationem factam, crediderim committi simoniam

confidentialem, quia verba Pii V quoad collatores sunt valde universalis de beneficiis quovis modo vacantibus, eorumque collatione; per permutationem autem revera vacant beneficia, et conferuntur de novo; ergo etiam illa collatio ibi comprehenditur.

42. *Simoniam confidentialem non facit quartum membrum in generali simonia.* — Quarto, intelligitur ex dictis propter hanc veluti speciem simoniæ (sic enim illam appellat Pius IV) non augeri trimembrem divisionem supra positam, sed omnes illos tres modos simoniæ hic posse reperiri, et ita illam esse generalem divisionem, quæ in singulis speciebus seu materiis simoniæ inveniri potest. Declaratur autem breviter in præsentibus: quia si nulla pactio tacita vel expressa intercedat exterius inter resignantem et resignarium, vel collatorem, interius vero sit prava intentio, poterit committi simonia tantum mentalis in hac specie. Ut autem intentio sit prava in hac specie, non est satis quod resignans speret, resignarium fore gratum subveniendo consanguineis resignantis vel per partem fructuum, vel per beneficium; nam si hoc tantum intercedat, et speret ut beneficium gratuitum, et sine obligatione quam intendat imponere, vel nullum erit peccatum, si intentio sit de re per se non mala, vel si sit de re injusta, ut de dando beneficio indigno, erit alias illicita, non tamen simoniaca, nec in illis juriis comprehensa, ut bene Navar., d. c. 23, notavit, et sequitur Ugolin. supra. Et est clarum ex generali regula simoniæ supra declarata, quæ quoad hanc partem non extenditur in illis Bullis, quia tantum prohibent alias illicita et simoniaca, ut cum Navarro etiam diximus. Tunc ergo erit mentalis talis simonia, quando confidentia interna fuerit cum intentione imponendi alteri obligationem, et quod ipse illam intelligat ex vi beneficii in eum collati absque exteriori significatione. Hæc tamen non dicitur proprie confidentialis simonia, quia non damnatur specialiter, nec punitur in prædictis Bullis. Erit autem conventionalis tantum hæc simonia, quando pactum confidentiæ expressum vel tacitum, exterius est sufficienter significatum, nondum vero executio facta est. Hoc per se constat, et sumitur ex Navar., cons. 31 et 32 de Sim. Realis autem erit hæc simonia, quando pactum expressum vel tacitum fuerit ex utraque parte completum; si vero solum cœptum fuerit compleri, quia nimirum jam renunciatio beneficii facta est, et beneficium in confidentiam receptum, non-

dum vero effectus confidentiæ ad executionem pervenit, tunc eadem quæstio est in hac simonia quæ in aliis, an conventionalis tantum, vel realis, aut semirealis dicenda sit.

43. *Pœna simoniæ confidentialis.* — Verumtamen hoc est singulare in hac simonia, ut in ordine ad ejus pœnas nihil referat hæc dissensio. Et ideo breviter hic adnotabimus ejus pœnas, ut possimus postea generaliter loqui, et ad hanc simoniam vel exceptionem non amplius reverti. Igitur Pius IV, quoad Episcopos et omnes superiores prælatos pœnam interdicti ab ingressu ecclesiæ posuit; quoad inferiores vero pœnam ponit excommunicationis latæ sententiæ Pontifici reservatam. Secundo, resignationem et collationem beneficii, in quo commissa est talis simonia, annullat, et inhabilitatem inducit ad idem beneficium, et ad omnia inde secuta. Tertio, privat omnibus beneficiis, et pensionibus antea obtentis, et inhabilitatem inducit ad quæcumque alia obtinenda. Quarto, talia beneficia, in quibus hæc simonia committitur, reservantur Sedi Apostolicæ, ita ut ab inferioribus valide conferri non possint, et similiter fructus eorum male percepti cameræ apostolicæ applicantur. Circa quas pœnas nihil specialiter occurrit annotandum; nam omnes incuruntur ipso facto, et eodem modo, quantum apparet ex rigore verborum. Nihilominus tamen pœna privationis beneficiorum prius legitime obtentorum non cesset ita incurri ipso facto, ut teneatur quis seipsum spoliare suis beneficiis, donec condemnetur, saltem per sententiam declaratoriam criminis; nam, juxta regulam generalem, et communiter receptam, quando aliquis per penam privatur re sua, non obligatur ad executionem ante sententiam; aliæ vero pœnæ censurarum aut inhabilitatum statim incipiunt habere effectum suum. Nam, licet idem fortasse sit verbum legis dicentis *ipso jure, vel ipso facto*, accommodatur pœnæ secundum capacitatem ejus.

44. *Ad incurrendum has pœnas non opus est simonia utrinque completa.* — In hac ergo simonia certum est, ad incurrendas has pœnas, non esse necessarium simoniam esse ex utraque parte completam, sed, eo ipso quod beneficium ab uno est datum, et ab alio receptum in confidentiam, ab utroque incurri prædictas pœnas. Et hoc sensu dixit Navar., d. cap. 23, num. 110, verb. *Secundo nota*, simoniam conventionalem confidentiæ esse peiorem (utique quoad pœnas) quam omnem aliam; et ideo dixi, in hac simonia parum re-

ferre, illam sic inchoatam quoad executionem, vocare realem vel conventionalem. Et fortasse melius vocabitur realis, ne quis putet, per hanc simoniam confidentialem et pure conventionalem, pœnas incurri, quod verum non est, quia nullibi declaratum est; imo ex Bulla colligitur, necessarium esse ut beneficium sit in confidentiam acceptum; oportet ergo ut sit aliquo modo realis. Nec mirandum est simoniam hanc, licet fortasse non sit omnium gravissima, nihilominus gravioribus pœnis, et modo magis rigoroso latius affici; nam id fieri potuit, vel propter majorem corruptelam in hoc genere simoniæ, vel quia latentiori modo committitur, et ideo difficilius potest per judices puniri, et ideo animadvertendum, ne ex his quæ sunt singularia in hac simonia, sumantur argumenta ad alia, quæ per alias leges vel generales, vel proprias, regulanda sunt, ut postea videbimus.

45. *Navarrus explicatur.* — Ex quibus tandem colligo, quomodo accipiendum sit quod Navarrus, d. numer. 110, § *Addere novem*, circa hanc simoniam adjungit, scilicet, *quod mediator confidentiæ vetitæ a præfatis Pius ipso facto est excommunicatus.* Hæc enim extensio non habetur in prædictis Bullis, neque ex vi illarum fieri posset. Non est ergo illa excommunicatio lata a Pio IV. Oportet ergo ut intelligatur de excommunicatione lata a Paulo II, in Extravag. 2, de Simonia, ubi excommunicat mediatores simoniæ in beneficio. Quia ergo simonia confidentialiter prohibita a Pio, simonia est beneficialis, ideo mediator ejus contra legem Pauli delinquit, ejusque excommunicationem incurrit; ita enim colligit expresse Navarr. In qua collectione supponit simoniam, quæ talis est solum ex prohibitione Ecclesiæ, si sit circa beneficium, sufficere ad censuram illius extravagantis incurrendam, quod non omnes admittunt; ego autem verum esse existimo, ut infra tractabo, et ita etiam veram esse censeo hanc sententiam Navarri. Adverto tamen illam censuram Pauli non incurri, nisi per simoniam realem utrinque completam; et ideo mediatores in confidentiali etiam non incurrent illam, donec confidentia utrinque compleatur, quia, ut dixi, non puniuntur per leges Piorum, sed per legem Pauli, et in illa non sunt peioris conditionis mediatores quam contrahentes, ut per se constat.